

ГАДААДЫН ПАРЛАМЕНТЫН СУДАЛГААНЫ НЭГЖИЙН ТАЛААРХИ МЭДЭЭЛЭЛ

Орон	Харьяалал, статус	Товч түүх	Бүтэц зохион байгуулалт	Чиг үүрэг	Ямар бүтээгдэхүүн гаргадаг
1.Бүгд Найрамдах Турк Улс	Туркын Үндэсний Их Хурлын Хууль болон Тогтоолын газар нь харьяандаа 6 хэлтэс, нэг төвтэй бөгөөд төв нь Судалгааны төв юм. Судалгааны төвийг нь Туркын Үндэсний Их Хурлын Судалгааны төв гэж нэрлэдэг.	Судалгааны төвийн үйл ажиллагааг Туркын Үндэсний Их Хурлын даргын 2006 оны 3 дугаар сарын 2-ны өдрийн 107 дугаар шийдвэрээр баталсан Туркын Үндэсний Их Хурлын Судалгааны төв гэж нэрлэдэг.	Судалгааны төвийн нэгж удирлага, хэсгүүд болон захиргааны үйлчилгээны товчооноос бүрддэг. Судалгааны төв гишүүдийн хүссэн мэдээллийг хангах зорилгоор төрөл бүрийн салбараар хэсгүүдэд хуваагдсан. Эдгээр салбарууд нь: • Эрх зүйн болон харьцуулсан хууль тогтоомж, • Нийтийн удирдлага болон Улс төрийн шинжлэх ухаан, • Эдийн засаг болон санхүү, • Олон улсын харилцаа, • Нийгмийн бодлого, • Газар тариалан, Байгалын нөөц, Шинжлэх ухаан болон Технологи. /Журмын 5 дугаар зүйл/	<ul style="list-style-type: none"> • Парламентын хэлэлцэх асуудлыг судлан хэлэлцэх асуудалтай холбоотой мэдээ, мэдээллийг дүгнэх, Гишүүдийг дүн шинжилгээ хийсэн шаардлагатай мэдээллээр хангах, • Улсын болон олон улсын талбар дахь өдөр тутмын асуудал, бага хурал болон семинарыг ажиглах • Ажиллаж байгаа асуудлаар холбогдох мэдээллийн баазыг бий болгох • Зорилгоор хэвлэмэл болон электрон мэдээллийн эх сурвалжийг тандах, • Их сургууль, төрийн байгууллага, мэргэшсэн хүмүүс, нийгмийн байгууллага гэх зэрэг гадна байгууллагаас эх сурвалжтай мэдээллийг хангахын тулд нөлөө бүхий хамтын ажиллагааны сүлжээг бий болгох, • Судалгааны төвийн интэрнет болон интранет хуудас бий болгох, агуулга болон хэлбэрээр нь удирдах, • ECPRD (Европын парламентын Судалгаа 	<ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны тайлан: Судлаачийн тодорхой сэдвээр төрөл бүрийн эх сурвалжаас олж авсан мэдээллийг нягтлан дүн шинжилгээ хийсэн, агуулга бүхий, нарийвчилсан болон олон чигтэй бэлтгэсэн бичвэр юм • Мэдээллийн нот: Судлаачийн тодорхой сэдвээр төрөл бүрийн эх сурвалжаас олж авсан мэдээллийг нягтлан богино, үндэстэл бүхий, хэрэглэхэд тохиромжтой хэлбэрээр хандсан, тайлбарласан бичвэр, • Төлөвлөгөөний товчлол: Парламентын хэлэлцэх асуудал эхсүл хэлэлцэх боломжтой чухал, агуулгын өөрчлөлт санал болгосон хуулийн төсөл, өмнө нь гаргасан санал, санал болгож буй өөрчлөлт, олон нийтийн санал, бодолтой холбоотой мэдээллийг агуулсан бичвэр, • Баримт бичгийн эмхтгэл: Төрөл бүрийн сэдвээрхи мэдээллийн хэрэгцээг хангах баримт бичгийг эмхтгэх,

2. Эстони Улс	Парламент буюу Рийгикогуийн Тамгын газрын бүтцэд багтдаг эрх зүй-шинжилгээний хэлтэс нь бие даасан мэдээлэл-судалгааны алба юм.	1992 онд шинэ Үндсэн хуулийн үндсэн дээр явагдсан сонгуулийн үр дүнд зохион байгуулагдсан парламентын тамгын газрын бүтцэд байгуулагдсан.	Тамгын газар нь хэвлэл, мэдээллийн, боловсон хүчний, сонгуулийн, олон улсын харилцааны, захиргаа аж ахуйн, мэдээлэл-судалгааны гэсэн 6 хэлтэстэй.	<p>болон Баримт бичгийн төв), IFLA (Олон улсын номын сангын холбоо), Парламентын хэсэг болон APLAR (Ази-Номхон далайн орнуудын номын сангын холбоо), IPU (Олон улсын Парламент холбоо) зэрэг олон улсын байгууллагуудтай чиг үүрэгтэй холбоотой асуудлаар нөлөө бүхий хамтын ажиллагааг явуулах, үйл ажиллагаанд нь оролцох.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны төвийн чиг үүргийн агуулгад хамаарагдаагүй зүйлийг Судалгааны төвийн удирдамжаар зохицуулна. /Журмын 7 дугаар зүйл/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Аман мэдээлэл: Хүссэн мэдээллийг биеээр болон утсаар хүссэн хүнд нь хүргэх, • Статистикийн мэдээлэл: Төрөл бүрийн салбар дахь статистикийг товчлон хэрэглэхээр бэлтгэсэн, цаг хугацаанд нь шинэчилсэн ажиллагаа юм. /Журмын 8 дугаар зүйл/
				<ul style="list-style-type: none"> • Рийгикогуийн гишүүд болон тамгын газрын эрх зүй, эдийн засаг, нийгмийн бодлого, нийгмийн удирдлагын хэлтэсүүдэд зөвлөгөө өгөх • Үндсэн хуулийн зорилт, тамгын газрын чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой асуудлаар зөвлөмж гаргах • Бусад улс орнуудын парламентын судалгааны байгууллагуудтай хамтын ажиллагаа явуулах • Харьцуулсан судалгаа, шинжилгээ хийж дүгнэлт гаргадаг. 	<ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны тайлан • Зөвлөмж • Харьцуулсан судалгаа, дүгнэлт

3. БНЛитв Улс	Парламентын судалгааны газар нь Литвийн Сеймын тамгын газрын бүтцэд харъяалагддаг.	1990 оны анхны чөлөөт сонгуулийн дүнд байгуулагдсан Сеймийн тамгын газрын бүтцэд анх байгуулагдсан.	Парламентын судалгааны газар нь ерөнхий мэдээллийн хэлтэс, ном зүйн мэдээллийн хэлтэс, эдийн засгийн болон нийгмийн мэдээллийн хэлтэс, эрх зүй ба улс төрийн мэдээллийн хэлтэс гэсэн зохион байгуулалттай.	<ul style="list-style-type: none"> Сеймийн гишүүдийг мэдээлэл- шинжилгээний материалаар хангах Хууль тогтоох байгууллагад өргөн баригдсан хуулийн төсөлд шинжилгээ хийх Янз бүрийн салбарын мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, зөвлөмж боловсруулах 	<ul style="list-style-type: none"> Мэдээллийн товхимол Судалгааны тайлан Зөвлөмж Харьцуулсан судалгаа, дүгнэлт
4. Израйль Улс	Бүгд Найрамдах Израйль улсын Парламентын (Knesset) Судалгаа мэдээллийн төв	2000 оны 7 сард 15 дахь Knesset –ийн дарга Абрахам Бүрг өөрийн бүрэн эрхийн хугацаанд анх санаачилсан. Абрахам Бүрг нийгэм, улс төр болон эдийн засаг, парламентын хамгийн чухал зүйл нь мэдээлэл судалгаа гэж үзсэн учраас мэдээлэл судалгааны төвийг үүсгэн байгуулсан байна. 16 дахь Knesset-н дарга Р. Ривлэн 2003 онд мэдээлэл судалгааны төвийн үйл	Мэдээлэл судалгааны хэлтсийн дарга, ажилчдын ахлах - 3, техник технологийн хэлтсийн дарга.	<ul style="list-style-type: none"> Парламентын болон байнгын хороодын гишүүдэд хууль тогтоох үйл ажиллагаанд шаардлагатай мэдээлэл, эх сурвалжаар хангах Гүйцэтгэх эрх мэдэлд тавих парламентын хяналтад туслах Үндэсний болон нийтийн ашиг сонирхолтой холбоотой маргааныг шийдвэрлэхэд туслах Тэнцвэртэй, үнэн бодит, чанартай, суурь мэдээллээр хангахыг зорьдог. Мэдээлэл судалгаагаар хангахдаа дэвшилтэт шинэ бүтцийг ашигладаг. 	Soft, hard хэлбэрээр мэдээллээ гаргадаг.

5. Бүгд Найрамдах Унгар Улс	Мэдээллийн төв нь Тамган газар болон парламентын номын сантай хамтран үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Парламентын гишүүдэд бүрэн үйлчилгээ үзүүлж, иргэдэд тодорхой хүрээгээр үйлчилдэг. Мэдээллийн төв нь хууль тогтоох үйл ажиллагаа парламентын хороо, албан хаагчдыг мэргэжлийн болон шаардлагатай ном зүйн мэдээллээр хангадаг. Парламентын гишүүдэд бүх нөхцөлөөр, иргэдэд тодорхой хязгаарлалттай үйлчилдэг.	ажиллагааг өргөжүүлж, хууль эрх зүй, эдийн засгийн зэрэгцээ, төсвийн үнэлгээг нэмж, цар хүрээг нь өргөтгөсөн байна.		Мэдээллийн төв нь дараах төрлийн мэдээлэл өгдөг. • Парламентын хороо, тэдгээрийн гишүүд Парламентын үйл ажиллагааны тухай мэдээ, тоо баримт • Санал хураалтын дүн, гишүүдийн үйл ажиллагаа • Чуулганы үеэрх гишүүдийн хэлсэн үг, маргаан, чуулган хуралдсан хугацаа, дэмжигдсэн болон татгалзсан санал, • Хууль тогтоомжид нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай танилцуулга, нэмэлт өөрчлөлт, хуулийн төсөл, түүний явц,	Билл статус болон парламентын түүх гаргадаг. Статистик мэдээллээр хангадаг. 1997 онд олон нийтэд болон иргэдэд нээлттэй үйлчлэх утастай болсон.
-----------------------------------	---	--	--	---	---

6. Грек Улс	Шинжлэх ухааны алба	Шинжлэх ухааны зөвлөлийн дор ажилладаг. Энэ зөвлөл нь их сургуулийн профессоруудаас бүрдсэн 9 гишүүнтэй. Чуулган юмуу байнгын хороодын хуралдаанд оролцдог. Шинжлэх ухааны алба нь дотроо 4 хэлтэстэй - судалгааны 1-р алба - судалгааны 2-р алба - мэдээлэл болон технологийн алба - парламентын номын сан	Шинжлэх ухааны зөвлөлийн дор ажилладаг. Энэ зөвлөл нь их сургуулийн профессоруудаас бүрдсэн 9 гишүүнтэй. Чуулган юмуу байнгын хороодын хуралдаанд оролцдог. Шинжлэх ухааны алба нь дотроо 4 хэлтэстэй - судалгааны 1-р алба - судалгааны 2-р алба - мэдээлэл болон технологийн алба - парламентын номын сан	АНУ -ын Конгрессийн гишүүд болон Байнгын хороодод хууль боловсруулахад нь туслэх зорилгоор зөвхөн төвийг сахисан, үнэн зөв, найдвартай судалгааны тайлан, мэдээ материалыг гарган өгч үйлчилнэ.	Хамгийн нийтлэг гаргадаг бүтээгдэхүүн бол судалгааны тайлан юм. Тайлангууд нь олон хэлбэртэй байна. Эдгээрт, бодлогын шинжилгээ, эдийн засгийн судалгаа, статистикийн тойм, хууль эрх зүйн шинжилгээ, товч тайлангууд (Short reports), дэлгэрэнгүй тайлангууд (RL) зэрэг багтаж байна. Жил бүр 700 гаруй судалгааны тайлан хийж гүйцэтгэдэг. 150 орчим тойм мэдээлэл хийсэн байна.
7. АНУ	АНУ-ын Конгрессийн судалгааны төв Зөвхөн АНУ-ын Конгрессийн гишүүд болон Байнгын хороодод үйлчилдэг.	1914 онд Хууль Тогтоомжийн Лавлах Үйлчилгээ нэртэйгээр байгуулагдаж байсан. Вашингтонд төв оффис нь байдаг.	1914 онд Хууль Тогтоомжийн Лавлах Үйлчилгээ нэртэйгээр байгуулагдаж байсан. Вашингтонд төв оффис нь байдаг.	АНУ -ын Конгрессийн гишүүд болон Байнгын хороодод хууль боловсруулахад нь туслэх зорилгоор зөвхөн төвийг сахисан, үнэн зөв, найдвартай судалгааны тайлан, мэдээ материалыг гарган өгч үйлчилнэ.	Хамгийн нийтлэг гаргадаг бүтээгдэхүүн бол судалгааны тайлан юм. Тайлангууд нь олон хэлбэртэй байна. Эдгээрт, бодлогын шинжилгээ, эдийн засгийн судалгаа, статистикийн тойм, хууль эрх зүйн шинжилгээ, товч тайлангууд (Short reports), дэлгэрэнгүй тайлангууд (RL) зэрэг багтаж байна. Жил бүр 700 гаруй судалгааны тайлан хийж гүйцэтгэдэг. 150 орчим тойм мэдээлэл хийсэн байна.
8. Австрали Улс	Австралийн Парламентын Номын сан Викториа Парламентын гишүүдэд үйлчилдэг.	2004 оны 2-р сарын 1нд байгуулагдсан.	2004 оны 2-р сарын 1нд байгуулагдсан.	Хууль боловсруулахад шаардлагатай мэдээ материалаар Парламентын гишүүдэд үйлчилдэг.	Гол бүтээгдэхүүнүүд нь 3 форматаар гардаг. <ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны тайлан • Цаг үеийн асуудлаар тойм • D-briefs буюу холбогдох мэдээ мэдээллийг агуулсан товч тайлан • Сарын статистик бюллетин • Парламентын гарын авлага

9. Канад Улс	Парламентын номын сан	Парламентын номын сан нь Дээд, Доод Канадын эрх зүйн номын сангаас эхлэлтэй бөгөөд 1790 онд байгуулагдсан. 1841 онд Дээд, Доод Канад нэгдэхэд хоёр номын сан нэгджээ. Номын сангийн ордон нь 1876 онд ашиглалтанд оржээ.	Эрх зүйчид, эдийн засагчид, эрдэмтэд, захиргааны болон нийгмийн бодлогоор мэргэшсэн боловсон хүчнээс бүрдсэн. Парламентын бусад ордуудад өөрийн салбартай.	Сенат, Нийтийн танхимуудын спикерын зөвшөөрсөн заавар, үүргийн дагуу Сенат, Нийтийн танхимын нэгдсэн байнгын хорооны үйл ажиллагаанд тусалцаа үзүүлдэг. Мөн парламентын гишүүдэд, болон Сенат, Танхимын албаны хүмүүст <ul style="list-style-type: none"> • бүх талын мэдээлэл, баримт бичгээр хангах, • өргөн хүрээний судалгаа, шинжилгээ хийх, • парламентын түүх, үйл ажиллагааг олон нийтэд таниулах • сургалт зохион байгуулах зэргээр үйлчилгээ үзүүлэхээс гадна олон нийтэд хандсан мэдээлэл, танин мэдэхүйн төрөл бүрийн арга хэмжээ зохион байгуулдаг.	<ul style="list-style-type: none"> • мэдээллийн багц, • брошюр • олон нийтэд зориулсан баримт бичиг
10. Бельгийн Вант Улс	Бельгийн холбооны парламентын номын сан	1831 онд байгуулагдсан. 1905 оноос Төлөөлөгчдийн танхим болон Сенатын танхимд хамтад нь үйлчлэх болсон.	Парламентын гишүүд болон холбогдох албан хаагчдын баримт бичиг боловсруулах төв болсон. Дараах үйлчилгээг үзүүлнэ: <ul style="list-style-type: none"> • баримт бичиг судлах, • судалгаа, шинжилгээний баримт бичиг, • номын сангийн үйлчилгээ • баримт хувилах • электрон эх сурвалжийн ашиглалтын талаархи сургалт	<ul style="list-style-type: none"> • судалгаа, шинжилгээний баримт бичгийн эмхтгэл • Үнэ цэнэтэй, ховор баримт бичгүүдийн эмхтгэл • Хууль, эрх зүйн баримт бичиг, бусад албан баримтуудыг нэгтгэсэн компакт диск	
11. Албани Улс	Албанийн парламентын номын сангийн бүтцэд харъяалагддаг.		Номын сан нь 3 төрлийн үйлчилгээ үзүүлдэг. <ul style="list-style-type: none"> • Лавлагаа өгөх үйлчилгээ-парламентын гишүүд,	<ul style="list-style-type: none"> • Парламентын гишүүд, байнгын хороод, туслахуудыг хууль батлах үеийн бүхий л мэдээллээр хангах.	<ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны тайлан • Баримт бичгийн эмхтгэл • Хэвлэмэл материал

12. Бүгд Найрамдах Социалист Вьетнам Улс	Мэдээлэл, Номын сан Судалгааны төв /Center of Information, Library, and Research Service/ Үндэсний Ассемблейн Тамгын Газарт харъяалагддаг	Мэдээлэл, Номын сан Судалгааны төв /Center of Information, Library, and Research Service/ Үндэсний Ассемблейн Тамгын Газарт харъяалагддаг	1991 онд байгуулагдсан. 1996-1999 оны хооронд Шведийн олон улсын хөгжлийн агентлагын /SIDA/ 3 жилийн төслөөр судалгааны төвийн чадавхийг бэхжүүлэх төсөл амжилттай хэрэгжсэн	Төв нь 165 ажиллагсадтай	байнгын хороо, туслахуудад шаардлагатай ном, хэвлэмэл материалаар туслах. <ul style="list-style-type: none"> Судалгаа хийх-хууль гаргагч, байнгын хорооны хүсэлтийн дагуу хууль батлахтай холбогдуулан түргэн шуурхай судалгаа гаргаж өгөх Индексжүүлэх үйлчилгээ: Парламентаас баталсан хууль эрх зүйн акт, Парламентын баримт бичиг, Сонин хэвлэлд парламентын гишүүдийн өгсөн ярилцлага, хэвлэлийн бага хурал, санал бодлоо илэрхийлсэн хэвлэмэл материалуудыг нэгтгэх 	Бичиг баримт, хуулийн төсөл боловсруулах ажиллагаанд мэдээлэл-судалгаа шинжилгээгээр үйлчлэх үндсэн чиг үүрэгтэй	<ul style="list-style-type: none"> Судалгааны тайлан Зөвлөмж Мэдээлэл Эмхэтгэл
--	---	---	--	--------------------------	--	--	--

13. Тайланд Улс	Судалгааны төв нь парламентын харьяанд үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд парламентын ордонд байрладаг.	Судалгааны төв нь АНУ-ын ардчиллын туслалцааны комисс, Тим-Лэстэгийн үндэсний парламент болон АНУ-ын конгрессын номын сан, АНУ-ын Хөгжлийн агентлаг (USAID), Азийн сангийн (Asian foundation) хамтын ажиллагааны үндсэн дээр байгуулагдаж байсан. Хөтөлбөрийн эхний жил Азийн сан техникийн тусалцаа үзүүлж байсан. Дараа нь 2009 онд бүрэн хэмжээгээр Үндэсний парламентын бүтцэд хамаарах болсон. Үндэсний парламентын судалгааны төв 2009.01.09	Судалгааны төв нь тусгайлан бэлтгэсэн 4 судлаач, Эрх зүйн мэдээллийн сүлжээний (GLIN) менежер болон ажилтан, 1 мэдээллийн технологийн туслах ажилтантай	Зорилго нь парламентын номын сангийн нөөцийг бүрдүүлэх, мэдээллийн технологийн дэд бүтцийг бий болгох хууль тогтоомжийн судалгааны чиг үүргийг бэхжүүлэх, бичиг баримтыг албан ёсоор хадгалах	Судлаачид нь бодлогод дүн шинжилгээ хийх, хууль тогтоомжийн хэрэгцээ шаардлагыг урьдчилан мэдэх, хууль тогтоогчийн асуулт болон хүсэлтэд амаар болон бичгээр хариу өгөх зэрэг ажлуудыг хийдэг
-----------------	--	--	---	---	---

14. Энэтхэг Улс	Энэтхэгийн парламентын тамгын газрын ерөнхий нарийн бичгийн даргад харъяалагддаг. Номын сангийн бүтцэд судалгаа лавлагааны хэсэг багтдаг.	-ний өдөр албан ёсоор нээгдсэн	Номын сан нь парламентын гишүүдийн номын сан, ажилчин албан хаагчдын номын сан гэж 2 ялгаатай байдаг. 26000 орчим номын фондтой. Түүнчлэн 14 сонин, 20 тогтмол хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг бүртгэдэг байна.	Номын сан нь парламентын гишүүдийн хэлэлцэхээр болон батлах гэж байгаа хууль эрх зүйн акттай холбоотой шаардлагатай мэдээ, мэдээллийг гаргаж өгөх, судалгааны хэсэг нь дараах чиглэлийн дагуу судалгаа хийнэ: <ul style="list-style-type: none"> - Эдийн засаг санхүүгийн асуудал - Б оловсрол шинжлэх ухаан - Хууль эрх зүйн - Парламентын асуудал - Улс төрийн асуудал - Нийгмийн асуудал	Судалгаа мэдээллийн хэсэг нь дараахь сэтгүүлүүдийг гаргадаг: <ul style="list-style-type: none"> - Парламентын мэдээллийн сэтгүүл/улирал тутам/ - Хуулийн эмхтгэл /улирал тутам/ - Хууль болон үндсэн хуулийн эмхтгэл /улирал тутам/ - Энэтхэгийн парламентын Сонин /улирал тутам/
15. ХБНГУ	Судалгаа шинжилгээ, гадаад харилцаа Германы Бундестагийн Тамгын газрын бүтцэд хамаарагддаг.		Үндсэн 4 хэлтэстэй. Үүнд: судалгаа шинжилгээний үйлчилгээний хэлтэс. Уг хэлтэс нь 11 сектортой. <ol style="list-style-type: none"> Түүх, орчин үеийн түүх, улс төр Гадаад харилцаа, олон улсын хууль, эдийн	Парламентын гишүүдийн улс төрийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг болж ажилладаг гишүүдийн тойрогт мэргэжлийн мэдээллээр хангах, <ul style="list-style-type: none"> судалгаа, шинжилгээ хийх,	Судалгааны цуврал тайлан <ul style="list-style-type: none"> Зөвлөмж Мэдээлэл Эмхтгэл

			<p>засгийн хамтын ажиллагаа болон хөгжил, батлан хамгаалах, хүний эрх болон хүмүүнлэгийн тусламж.</p> <p>3. Үндсэн хуулийн эрх зүй, захиргааны эрх зүй</p> <p>4. Төсөв, санхүү</p> <p>5. Эдийн засаг болон технологи, хэрэглэчийн эрх ашиг, хүнс, хөдөө аж ахуй, аялал жуулчлал,</p> <p>6. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаалал</p> <p>7. Иргэн болон эрүү, процессийн эрх зүй, экологийн эрх зүй, тээвэр, барилга, хот байгуулалт</p> <p>8. Экологи, байгаль хамгаалал, цөмийн аюулгүй байдал,</p> <p>9. Эрүүл мэнд, гэр бүл, ахмад настан, эмэгтэйчүүд болон хүүхдүүд</p> <p>10. Соёл, хэвлэл мэдээлэл, спорт</p> <p>11. Европын хэрэг</p>	<p>• туршлага судлах</p>	
16. Финланд Улс	Финландын парламентын (Riksdag) Тамгын газрын ерөнхий нарийн бичгийн даргын харьяанд Мэдээлэл харилцааны хэлтэс /Information and communication department/ байдаг.	1919.10.01-нд анх байгуулагдсан. 1980 онд өнөөгийн хэлбэрээ олсон.	<p>Номын сан</p> <p>Судалгааны алба</p> <p>Мэдээллийн алба</p>	<p>• Парламентын гишүүд, бусад парламентын ажиллагсдад мэдээлэл, судалгаа шинжилгээ, баримт бичиг болон бусад материалуудаар үйлчлэх.</p> <p>• Олон нийтэд Парламентын болон Европарламентын талаархи мэдээллийг түгээх.</p>	<p>Мэдээллийг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Видео болон Телевизийн хөтөлбөрүүд • Хэвлэмэл хэлбэрээр • Онлайн хэлбэрээр түгээдэг <p>2008 оны хавраас судалгаа, шинжилгээний ажил үйлчилгээг он-лайн хэлбэрээр үзүүлж эхлэсэн.</p>

17. Исланд Улс	Исландын парламентын (Althingi) Тамгын газрын ерөнхий нарийн бичгийн даргын харьяанд Мэдээлэл, олон нийтийн хэлтэс /The Information and Publications Department/	1799 онд анх байгуулагдсан. 1991 онд өнөөгийн хэлбэрээ олсон.	Албан ёсны танилцуулгын алба Судалгаа шинжилгээ ба номын сангийн алба Олон нийттэй харилцах алба	<ul style="list-style-type: none"> • Парламентын гишүүдэд мэдээлэл, судалгаагаар үйлчлэх, хуулийг албан ёсоор нийтэд танилцуулах, Олон нийттэй харилцах үндсэн чиг үүрэгтэй. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мэдээлэл • Судалгааны тайлан • Олон нийтэд хандсан мэдээлэл
18. Швед Улс	Шведийн парламентын (Riksdag) Нарийн бичгийн дарга нарын танхимд Судалгааны төв харьяалагддаг	1540 онд анх байгуулагдсан. 1974 онд өнөөгийн хэлбэрээ олсон		<ul style="list-style-type: none"> • Парламентын гишүүд • Намын бүлгийн ажлын албадуудад • Байнгын хороодод • Парламентын бусад нэгжүүдэд судалгаа мэдээллээр үйлчилэх. • Байнгын хорооны болон Парламентын шийдвэрт хяналт үнэлгээ /evaluation/ хийж, цаашид хэрхэн сайжруулах, боловсронгуй болгох талаар судалгаа хийх 	<ul style="list-style-type: none"> • Мэдээлэл • Судалгааны тайлан • Бодлогын зөвлөмж
19. Бүгд Найрамдах Чех Улс	Чехийн Үндэсний Хурлын Тамгын газрын харьяанд Судалгааны төвтэй	1990 онд Шинжлэх ухааны үйлчилгээний хэлтэс нэртэй байгуулагдаж, 1991 онд Холбооны Хурлын тэргүүлэгчдийн шийдвэрээр Шинжилгээ ба шинжээчдийн	Зохион байгуулалтын бүтэц нь: <ul style="list-style-type: none"> • Дарга • орлогч дарга • судлаачид • захиргааны ажилтнууд Нийт 16 ажилтантай. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • хуульч 7 • эдийн засагч 2 • түүхч 1 • улстөр судлаач 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Судалгааны хүрээлэн нь эрдэм шинжилгээ • судалгаа • сургалт гэсэн үндсэн 3 чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мэдээлэл • Судалгаа • Сургалтын материалууд

		санал дүгнэлтийн хэлтэс болон өөрчлөгдсөн. Одоо Парламентын дэргэд Судалгааны хүрээлэн нэртэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байна.	<ul style="list-style-type: none"> • техникийн ажилтан 1 • туслах ажилтан 3 		<ul style="list-style-type: none"> • Хуулийн лавлагаа • Мэдээлэл • Сэдэвчилсэн товхимол • Хэвлэлийн тойм
20. Бүгд Найрамдах Солонгос Улс	Үндэсний Ассамблейн дэргэд Парламентын номын сан, Судалгааны төвтэй.	1988 онд Парламентын номын сангийн бүрэлдэхүүнд 5 судлаачтай байгуулагдсан. 1989 оноос номын сангийн дэргэд бие даасан Судалгааны төв болж 13 судлаачтай болсон. 1994 онд 24 судлаачийн орон тоотой ажиллаж байгаад 1997 онд Тамгын газрын бүтцийн өөрчлөлтөөр компьютер-мэдээллийн албатай нэгдэн 15	Судалгааны төв нь Үндэсний Ассамблей болон Тамгын газрын удирдлагад шууд захирагддаг. Захирал, орлогч захирал, Ерөнхий үйлчилгээний хэсэг, Сургалтын хэлтэс (Сургалт, төлөвлөлтөөр ба сургалтын хэсэгтэй), Судалгааны хэлтэс гэсэн зохион байгуулалттай ажилладаг.	Парламент болон гишүүдийг шаардлагатай мэдээлэл, судалгаагаар хангах чиг үүрэгтэй. Улс төр, хууль эрх зүй, гадаад харилцаа, эдийн засаг, хөдөө аж ахуй, үйлдвэр-эрчим хүч, тээвэр - зам харилцаа, хөдөлмөр эрхлэлт, ажилгүйдэл зэрэг салбарын чиглэлээр дотоод, гадаадын шаардлагатай мэдээллээр шуурхай хангах үүрэгтэй.	

21. Бразил Улс	Парламентын доод танхимын харьяанд Баримтжуулалт ба мэдээллийн төвтэй	судлаач, 5 орчуулагчтай ажиллаж байна.	Доод танхимын board буюу Удирдлагын зөвлөл, Тамгын газрын Хуулийн хэлтсийн удирдлагад ажилладаг	<ul style="list-style-type: none"> Хуулийн шинжлэл Мэдээлэл, судалгаа Баримтжуулалт, архивын бүрдүүлэлт Хэвлэн нийтлэх үйл ажиллагаа Олон нийттэй харилцах Номын сангийн үйлчилгээ үзүүлэх <p>зэрэг үндсэн чиг үүргийн дагуу ажилладаг.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Мэдээлэл Судалгаа Ном товхимол Эмхэтгэл
22. Япон Улс	Японы Парламентын номын сангийн бүтцэд Судалгаа болон хуулийн лавлах хороо ажилладаг.	Судалгаа болон хуулийн лавлах хороог анх Showag-ын 23 дугаар онд байгуулсан бөгөөд уг хорооны судалгааны материалд Японы эртний хаадын үеийн бичиг баримтууд хадгалагдаж байдаг	Тус хороо нь 16 зөвлөх, ахлах ажилтан, 5 туслах ажилтан нийт 153 албан хаагчидтай. Бүтцийн хувьд Захирал, орлогч захирал, 14 албатай. Үүнд: 1.Ерөнхий хэрэг эрхлэх алба 2.Хуулийн лавлах болон зохицуулах алба 3.Судалгааны алба 4.Парламентын бичиг баримтын алба 5.Бодлого болон парламентын хэрэг эрхлэх алба 6.Нийгмийн удирдлага болон шүүхийн хэрэг эрхлэх алба 7.Гадаад хэргийн болон үндэсний батлан ​​хамгаалахын алба 8.Эдийн засаг, санхүүгийн алба 9.Үйлдвэрлэл, худалдаа, технологийн алба	<p>Судалгаа болон Хуулийн Лавлах хорооны үндсэн чиг үүрэг, хариуцлага нь Япон улсын Төв номын сангийн тухай хуулийн 15-р зүйлээр зохицуулагддаг.</p> <p>Үндсэн гол чиг үүрэг нь:</p> <ul style="list-style-type: none"> Парламентаар хэлэлцэх хуулийн төсөл, хуулийн зүйл, ангид задлан, дүн шинжилгээ хийж, санал дүгнэлт, гаргах Цуглуулсан материалд дүн шинжилгээ хийж 2 танхимын парламентын гишүүдэд өргөн барих, Танхимын болон гишүүдэд шаардлагатай бүхий л судалгааны материалыг танхимын гишүүдийн хүсэлтийн дагуу бэлтгэх, Шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах 	<ul style="list-style-type: none"> Парламентын гишүүдийн санал, хүсэлтийн дагуу бэлтгэсэн материалын судалгааны тайлан, Урьдчилан бэлтгэсэн судалгааны тайлан, Чуулганаар хэлэлцэх бүхий л асуудалд хийсэн дүн шинжилгээний материал, Хэвлэмэл болон электрон хэлбэрийн мэдээллийн бааз

23. Украин Улс	Украины парламент Дээд Радатын нарийн бичгийн дарга нарын газрын харьяанд Эрдэм шинжилгээний удирдах газар ажилладаг	Тодорхой мэдээлэл алга	10.Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуйн болон орчны алба 11.Газрын хөгжил болон харилцааны алба 12.Боловсрол, соёлын алба 13.Нийгмийн халамж, хөдөлмөрийн алба 14. Гадаад мэдээллийн алба	<ul style="list-style-type: none"> хуулийн төсөлд дүн шинжилгээ хийх, Хууль зөрчсөн болон бусад хууль тогтоомжид үл нийцэх хуулийн төсөлд санал, дүгнэлт бэлтгэх, анализ хийх 2 танхимын гишүүдийн хүсэлтийн дагуу бэлтгэсэн материалд холбогдох мэдээллийн баазыг электрон болон хэвлэмэл байдлаар бий болгох зэрэг үндсэн гол чиг үүргээс гадна нууцлалыг чандлан хадгалах үүргийг давхар хүлээсэн байдаг. 	<ul style="list-style-type: none"> Мэдээлэл Судалгааны тайлан Эрх зүйн шинжлэл Холбогдох эмхтгэл, товхимол
----------------	--	------------------------	--	--	--

* * *